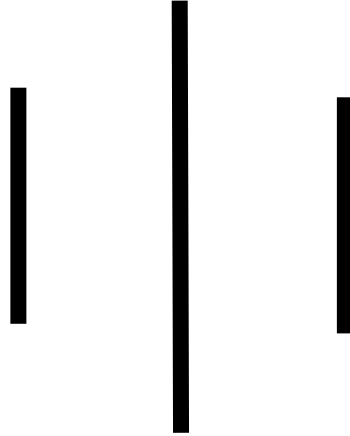

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०८१/०८३

ढोरपाटन नगरपालिका
बुर्तिबाङ, बागलुङ

सभामा उपस्थित सभा अध्यक्ष, सदस्य ज्यूहरु, आमन्त्रित समाजसेवी, बुद्धिजीवी, अतिथि, कर्मचारीहरु, पत्रकार, सुरक्षाकर्मी र उपस्थित अन्य महानुभावहरु ।

यस गरिमामय सभामा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तेस्रो पटक पेश गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु। यस सन्दर्भमा सर्वप्रथम म परिवर्तनको लागि मृत्युवरण गरेका शहिदहरु प्रति उच्च सम्मान सहित हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु, । नेपालको संविधान, दिगो विकास लक्ष, सोह्रौं योजना, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन र नगरपालिकामा निर्माण भएका विभिन्न ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका तथा मापदण्डहरुको अधिनमा रही सबै सरोकारवालाहरुको सुझावहरु मार्गदर्शनको रुपमा लिएको छु ।

आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार, सांस्कृतिक विकास निर्माणको कार्यमा नगरपालिकाभित्रका आम उपभोक्ताहरु, सर्वसाधारण जनता, उद्योगी व्यवसायीहरु, सामाजिक संघसंस्थाहरु तथा विकास साझेदारहरुको निरन्तर सहयोग रहदै आएको छ । जनताको मौलिक अधिकार र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नका लागि सहभागिताका माध्यमबाट पारदर्शिता र जवाफदेहितालाई जोड दिइनेछ ।

सभा अध्यक्ष, सदस्य ज्यूहरु,

चालु आ.व. को नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट हालसम्म निम्न बमोजिम प्रगति हासिल गरेको कुरा राख्न चाहन्छु ।

- चालु आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को असार ४ गते सम्मको कुल बजेट रु.६८ करोड ५३ लाख ५० हजार ५ सय रुपैयाँ रहेकोमा वास्तविक आय रु. ६२ करोड १ लाख ३३ हजार ९ सय ६२ रुपैयाँ ७८ पैसा रहेको छ । जुन अनुमानित आयको ९०.११ % हुन आउँछ । सो मध्ये चालु खर्च ६८.८८ % र पूँजगत खर्च ६४.११% गरी समग्रमा ६७.०९ % हासिल भएको छ ।
- हालसम्म नगरपालिकामा ऐन १७ वटा, नियमावली ६ वटा, निर्देशिका ३, मापदण्ड २ र कार्यविधि २१ वटा गरि जम्मा ५० वटा निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिएको छ।
- स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्याङ्कन LISA मा ८४.५, FRA मा ५७.५ र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा ६६.५ अंक प्राप्त भएको छ ।

सभा अध्यक्ष, सदस्य ज्यूहरु,

अब म ढोरपाटन नगरपालिकाको विकास तथा समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिका अवसर तथा चुनौती प्रस्तुत गर्न चाहन्छु,

हाम्रा लागि देहाय बमोजिमका अवसरहरु रहेका छन:-

- संविधानतः अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार स्थापना भई २२ वटा एकल अधिकार सहित विविध साझा अधिकार कितान हुनु ।
- आफ्ना अधिकार क्षेत्रका विषयमा ऐन, कानून तर्जुमा र योजना तर्जुमाको अभ्यास हुनु ।
- विकास निर्माणका विविध विषयमा नीति कार्यक्रम तथा बजेट सञ्चालन गर्ने अधिकार प्रष्ट हुनु।
- नगरपालिका भित्र भौगोलिक तथा सांस्कृतिक विविधता रहनु ।

हाम्रा सामु देहाय बमोजिमका चुनौतीहरु रहेका छन:

- भौगोलिक जटिलताले हुने महंगो विकास खर्च जुटाउनु ।

- सीमित स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै स्रोत व्यवस्थापन गर्नु ।
- युवा जनशक्तिलाई कृषि व्यवसाय प्रति आकर्षित गर्नु ।
- निर्माण भएको पूर्वाधारको मर्मत संभार पद्धतिको विकास गर्नु ।
- प्राकृतिक स्रोत तथा नदिजन्य पदार्थको मापदण्ड अबलम्बन गरी चोरि निकासी रोक्नु ।

सभा अध्यक्ष, सदस्य ज्यू हरू,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु, यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा तपसिल वमोजिमको आधार लिईएको छ:-

- नेपालको संविधान, २०७२
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- संघ, प्रदेश सरकारको दिगो विकासका लक्ष्यहरू, विकासका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,
- नगरपालिकामा निर्माण भएका विभिन्न ऐन, नियमावली, निर्देशिका, मापदण्ड तथा कार्यविधिहरू,
- अन्तर स्थानीय तह सहकार्य सम्बन्धका लागि साझा सरोकारका विषयहरू,
- नेपाल सरकारको १६ औ योजना र दिगो विकास लक्ष्य २०३० को मार्गचित्र ।

सभा अध्यक्ष, सदस्य ज्यू हरू,

अब म आगामी वर्षको सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु,

सोच:- “व्यवसायिक र सिर्जनशील प्रशासन, विकास र समृद्धि सहितको सुदृढिकृत ढोरपाटन”

उद्देश्यहरू:-

१. आर्थिक विकास तथा सर्वसाधारणहरूको जीवनयापनलाई सहज बनाउनको लागि कच्ची सडक स्तरोन्नति संगै नगरपालिकाका गौरवका आयोजनाहरूमा बजेटलाई प्राथमिकिकरण गर्ने ।
२. नगरपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय नगर शिक्षा योजना कार्यान्वयन संगै सम्पूर्ण शैक्षिक संस्थाहरूको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा नियमनबाट शैक्षिक गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गर्ने ।
३. नगरपालिकाभित्र कृषि उत्पादनलाई जोड दिई कृषिमा विषादि रहित बनाउन निरन्तर विषादी परिक्षणको साथै बजार अनुगमनलाई थप व्यवस्थित गर्ने ।
४. फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि ल्याण्ड फिल्ड पहिचान, फोहोरको वर्गिकरण, प्रशोधन को लागि अन्तरपालिका समन्वय गरि कार्य अगाडी बढाउने ।
५. सामाजिक न्याय र समावेशीको लागि जातिय, क्षेत्रिय, लैङ्गिक, भाषिक, सास्कृतिक लगायत सबैखाले विभेदको न्युनिकरण सहित विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
६. राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डलाई मध्यनजर गर्दै सेवा प्रवाहमा सहजताको लागि भवन निर्माण को साथै नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन पार्किङलाई जग्गा खरिद गर्ने ।
७. नगर विकास कोषलाई नगरपालिकाको सर्वाङ्गिक विकासको लागि क्रियाशिल बनाउने ।
८. स्वच्छ पिउने पानी र सरसफाईको सुनिश्चितता गर्ने ।
९. जनसुरक्षाको लागि विपद् जोखिम न्युनीकरणको लागि विशेष जोड दिने ।
१०. विज्ञान तथा सूचना प्रविधिको भरपुर उपयोग गर्ने वातावरण तय गर्ने ।
११. कार्यपालिका र प्रशासन संयन्त्रको जनमुखि, जवाफदेहिता, बनाई ढिलासुस्ति, अनियमिततालाई पुनसंरचना एवं आचारसंहिता निर्माण गर्ने ।

१२. कर्मचारी कल्याण कोष स्थापना संगै राष्ट्रसेवक कर्मचारी, व्यवसायी, नीजि क्षेत्र, सहकारी तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई कार्यसम्पादनको आधारमा पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने ।

सभा अध्यक्ष, सदस्य ज्यू हरू,

अब म आ. व. २०८२/८३ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

सामाजिक विकास

१. शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

- ढोरपाटन नगरपालिकाभित्र सबै बालबालिकाहरूका लागि गुणस्तरीय प्रारम्भिक बालविकास शिक्षाको अवसर सुनिश्चित गरिनेछ र कार्यसम्पादनको आधारमा एक नमुना बाल विकास केन्द्र घोषणा गरिनेछ ।
- आधारभूत तह (६-८) र माध्यमिक तह (९-१०) मा विषयगत आधारमा तथा आधारभूत तह (१-५) मा शिक्षक, विद्यार्थी अनुपात, विद्यालय नक्साङ्कनका आधारमा दरबन्दी मिलान तथा पुर्णवितरण कार्यलाई व्यवस्थित गरी निरन्तरता दिइनेछ ।
- आधारभूत तह (१-३) का कक्षाकोठाहरूमा न्यूनतम आवश्यक शैक्षिक सामग्रीहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।
- "हामी बनाउँछौ हाम्रो विद्यालय" कार्यक्रमलाई उत्साहका साथ कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- मासिक रुपमा प्रधानाध्यापक बैठक सञ्चालन गरी विद्यालयका असल अभ्यास आदानप्रदान गर्ने र विद्यालय सँग शैक्षिक सुधारका लागि कार्यसम्पादनमा सम्झौता गरिनेछ ।
- विद्यालयको बार्षिक परीक्षालाई व्यवस्थित, वैज्ञानिक र प्रभावकारी बनाइ परीक्षामा एकरूपता कायम गर्न नगरस्तरीय परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ढोरपाटन नगरपालिका भित्र कार्यरत शिक्षक तथा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाई गुणस्तरीय र प्रविधियुक्त शिक्षा प्राप्त गर्ने अवसर प्रदान गर्न आवश्यक पुर्वाधार तयार गर्न ICT नभएका सामुदायिक विद्यालयहरूमा ICT को व्यवस्था गरि प्रविधिमैत्री बनाउदै लगिनेछ ।
- तोकिएको मापदण्ड अनुसार सिकाई सामग्री सहितको प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रको स्थापना गर्ने र न्युन विद्यार्थी भएका बालविकास केन्द्रहरूलाई मर्ज गर्ने नीति लाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- नगर भित्र रहेका निजी विद्यालयहरूले विद्यार्थीहरूबाट लिँदै आएको शुल्कलाई एकरूपता कायम गर्ने र नगर शिक्षा ऐन २०८१ मा भएको संस्थागत विद्यार्थी छात्रवृत्ति सम्बन्धि व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम लाई पूर्ण रुपमा सबै विद्यालयमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, शिक्षक अभिभावक संघका संयोजक र प्रधानाध्यापकहरूलाई शैक्षिक व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण, शैक्षिक तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन इमिस (IEMIS) सम्बन्धी तालिम, नया पाठ्यक्रम शिक्षण विधि तालिम र पुनर्ताजगि तालिम संचालन गरिनेछ ।
- नगर स्तरीय प्रतिभा पहिचान कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- आवश्यकता र औचित्यताका आधारमा विद्यालय समायोजन तथा शिक्षक कर्मचारी दरबन्दी मिलान गरिनेछ ।
- पंचवर्षिय शैक्षिक सुधार योजना बमोजिम श्री सरस्वति आ.विलाई एक पालिकास्तरीय नमसना विद्यालयको रुपमा आवद्ध गरिनेछ ।
- राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगितालाई थप व्यवस्थित एवं प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिने छ ।

- "राष्ट्रका लागि खेलकुद र स्वास्थ्यका लागि खेलकुद" भन्ने आदर्श वाक्य सहित नगरपालिका स्तरीय मेयर कप तथा अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप संचालन गरिनेछ ।
- ढोरपाटन नगरपालिकामा नगर प्रमुख शैक्षिक पुरस्कार कार्यक्रम संचालन गरी नगर भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्रछात्राहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

२. स्वास्थ्य

- सबै नागरिकलाई निशुल्क गुणस्तरीय आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको सुनिश्चित गरिने छ ।
- गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाहरूको लागि निःशुल्क ल्याव प्याकेज, निःशुल्क ग्रामिण भिडियो एक्सरे सेवा लाई निरन्तरता दिई संस्थागत सुत्केरी बढाउन निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा तथा घरमा हुने सुत्केरी लाई न्यूनिकरण गरि Zero home delivery ward कार्यक्रमलाई विशेष जोड दिईनेछ ।
- नगरपालिका भित्रका ४० वर्ष भन्दा माथिका सबै नागरिकहरूलाई नसर्ने रोगहरू बारे टोल टोलमा गई एकिकृत स्वास्थ्य परिक्षण गरि उपचारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगरपालिका अन्तर्गतका टोलहरूलाई पोषणमैत्री टोल साथै वडाहरूलाई पोषणमैत्री नमुना टोल निर्माण गरिने छ ।
- नगरपालिकामा अध्ययनरत सबै किशोरी को रक्तअल्पता तथा बालबालिकाहरूको कुपोषणको अबस्थाको चेकजाँच गरी उपचारको ब्यबस्था मिलाईने छ साथै विद्यालयहरूमा स्वास्थ्य शिक्षा, WASH कर्नर स्थापना, फोहोर व्यवस्थापन, खानेपानी व्यवस्थापन, प्राथमिक उपचार बाकस, बिधार्थिहरूको कान तथा आखा परिक्षण जस्ता कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिने छ ।
- नगरभित्रका सुत्केरी महिला, अपाङ्ग, असक्त, ७० वर्ष भन्दा माथीका बृद्धाहरूलाई घरमै पुगि निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण गरी निशुल्क औषधिको व्यावस्था मिलाइने छ ।
- बोबाङ स्वास्थ्य चौकिलाई प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्तरको स्वास्थ्य सेवा सहित स्तरउन्नति गरिनेछ ।
- निजि क्लिनिक, पोलिक्लिनिक, फार्मसि, ल्याव, आयुर्वेद, दन्त, वैकल्पिक चिकित्सा प्रणालिलाई नगरपालिकाको कानून बमोजिम अनिवार्य दर्ता प्रक्रियामा ल्याईनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयमसेवीकाहरूलाई सम्मानजनक विदाई, आधारभूत तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ र स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा आवद्ध गर्नको लागि ५० प्रतिशत नेपाल सरकारले छुट गर्दै आएकोमा बाँकी ५० प्रतिशत नगरपालिकाले व्यहोरी शत प्रतिशत निःशुल्क बनाइनेछ ।
- स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन प्रणाली, प्रशासन ब्यबस्थापन सम्बन्धि तालिम र नर्सिङ कर्मचारीहरूलाई मातृ शिशु सम्बन्धी अन्तरकृया कार्यक्रम गरिनेछ ।
- विभिन्न रोगको माहामारी नियन्त्रण र विपद व्यवस्थापन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको एकिकृत उपायहरू अवलम्बन गरिने छ साथै खानेपानी मुहानको ल्याव जाँच गरी क्लोरिनेशन गरिनेछ ।
- घरदैलोमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याउन र सबै प्रकारका स्वास्थ्य सेवा एकै स्थानबाट दिने गरि एकीकृत स्वास्थ्य शिविरहरू संचालन गरिनेछ ।
- मेरो बालबालिका कार्यक्रम मार्फत प्रत्येक महिना बालबालिकाको पोषण लेखाजोखा गरि कुपोषण न्यूनिकरणको लागि समुदाय स्तरमा उत्पादन भएका रैथाने खानाको प्रवर्धन तथा प्रदर्शन गरी पोषणमैत्र स्थानिय तह बनाउन पहल गरिने छ ।

- नगरपालिकाका सम्पूर्ण बालबालिकाले सम्पूर्ण खोप समयमै लगायको सुनिश्चित गरि पूर्ण खोप नगरपालिका दिगोपना सुनिश्चितता गरिने छ ।
- न्युनतम सेवा मापदण्ड (MSS) अनुसार स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई स्तरउन्नति गर्नको लागि सामाग्रीको पदपूर्ति गर्ने र स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्थामा अवलोकन भ्रमण गराईने छ ।

३. आयुर्वेद औषधालय

- स्थानीय जनतालाई आयुर्वेद सेवा मार्फत योग, ध्यान सहित स्वस्थ जीवनशैलिको लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४. संस्कृति सम्बर्द्धन

- नगरपालिकालाई बहुसांस्कृतिक रुपमा विकास गर्दै विभिन्न पर्व, मेला, संस्कृति र रहनसहनलाई विकसित गर्दै लगिनेछ ।

५. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

- लैङ्गिक विभेद अन्त्य गर्दै लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ। “हिंसा मुक्त नगरपालिका हाम्रो पहिचान” अभियान संचालन गरी सबै प्रकारका हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशिलता नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- महिला, दलित, बालबालिका, अल्पसंख्यक, अति गरिब, आदिवासी जनजाति र सामाजिक बहिस्करणमा परेका वर्गको लागि उत्थानशील कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।
- “राम्रो टोल हाम्रो समाजको मोल” अभियान संचालन गरी विकासका कार्यक्रमहरुमा टोल विकास संस्थाहरुलाई प्रभावकारी रुपमा सहभागी गराई टोलको सुधार गरिनेछ ।

६. खानेपानी तथा सरसफाई

- स्वच्छ तथा सुरक्षित पिउनेपानी व्यवस्थापनको लागि एक घर एक धारा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- सबै खालका पानिको मुहानहरुलाई दर्ता गर्दै थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- टोल विकास संस्था र सामाजिक संघ संस्थाहरूसँग फोहोर संकलन तथा व्यवस्थापन कार्यमा सहकार्यको नीति लिइनेछ।
- बुर्तिबाड बजारमा खानेपानीको मिटर जडान गरिनेछ र सोको लागि खानेपानी उपभोक्ता समिति गठन गरी क्रियाशिल बनाइनेछ साथै व्यक्ति वा कुनै संस्थाले व्यक्तिगत रुपमा छुट्टै खानेपानीको मुहानबाट लामो दुरीमा पाइप विछ्याइ छुट्टै रुपमा प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

७. मानव अधिकार र सामाजिक न्याय

- सामाजिक न्याय कायम हुने गरी मानव अधिकारको उपयोग, सम्मान, संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- ढोरपाटन नगरपालिकाभित्र सडक मानवहरुको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

८. भूमिहीन दलित ,भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोवास व्यवस्थापन

- राष्ट्रिय भूमी आयोगसँगको सहकार्यमा अनलाईन प्रणालीमा दर्ता भएका निवेदन उपर छानविन गरी जग्गा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक भएको तथ्याङ्क व्यवस्थित गरिने छ ।
- जग्गा प्राप्तिको लागि निवेदन दिन छुट भएका व्यक्तिहरुको लागि एकपटकका लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरिने छ ।

- राष्ट्रिय भूमी आयोग र नापि कार्यालय सँगको सहकार्यमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी र अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन गर्न जग्गा व्यवस्थापन र नापजाँच नक्साको DGPS मेसिनको प्रयोग गरी कन्ट्रोल पोइन्ट स्थापना गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास

ढोरपाटन नगरपालिका पर्यटनको हिसाबले प्रचुर संभावना रहेपनि श्रोत साधनको कमिले आशातित विकास हुन नसकेको हुँदा ढोरपाटनको विकासमा हिस्सेदार बन्न सम्पूर्ण देशभरका पेशा व्यवसायलाई पूर्वाधारमा लगानी गर्न र पूर्वाधार विकासमा निर्माण गर्न अनुरोध गरिनेछ र सो वापत सबैलाई सम्मान गरिनेछ ।

१. सडक, यातायात तथा पुल

- नगरपालिकाको विकासमा रुपान्तरणकारी परिवर्तन ल्याउन सक्ने केही ठूला आयोजनाहरु पहिचान गरी गौरवका आयोजनाका रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ र त्यस्ता आयोजनामा श्रोतको अभाव हुन दिइने छैन।
- नगरस्तरीय मर्मत संभार कोष स्थापना गरि कच्ची सडकको मर्मत संभार तथा स्तरोन्नतिमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- विगत देखिका निर्माणाधिन तथा अधुरा योजनाहरुलाई सम्पन्न गर्न क्रमागत रुपमा बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र सडक चित्र तथा ट्राफिक चिन्हको माध्यम बाट सडक दुर्घटना न्यूनीकरण गरिनेछ ।

२. भवन तथा सहरी विकास

- राष्ट्रिय भवन संहिताको आधारमा सार्वजनिक भवन निर्माणको मापदण्डलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- वडा कार्यालय, सामुदायिक भवन र नमुना विद्यालयका भवनहरु क्रमागत रुपमा निर्माण गरिनेछ।
- घर नक्सा पास गरेर मात्र भवन बनाउने परिपाटिलाई जोड दिइनेछ ।

३. उर्जा

- स्थानीय लघु जलबिद्युतको संरक्षण गर्दै बैकल्पिक उर्जाको क्षेत्र विस्तार गर्नुको साथै विद्युत खपत बढाईने छ ।

४. सिँचाई

- सिँचाईको व्यवस्था नभएका खेतीयोग्य जमिनहरुको पहिचान गरी वडाको मागको आधारमा सिँचाई कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- साना तथा मझौला कृषकहरुलाई सिचाईको पहुँचमा ल्याउनको लागि साना सिचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

आर्थिक विकास

१. कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास

- ग्रामणी खाद्य पोषणलाई मध्यनजर गर्दै “एक घर एक करेसावारी” कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- रैथाने बाली संरक्षण कार्यक्रम जस्तै कोदो, जौ, उवा, स्थानीय आलु लगाएतका स्थानीय उत्पादनलाई बिद्यालयमा दिवा खाजाको रुपमा प्रयोगमा ल्याउनको लागि पहल गरिनुको साथै सामुदायिक बिद्यालय संग कृषि खाद्य कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- एक वडा एक नर्सरी स्थापना गरी ढोरपाटन नगरपालिका भित्रका कृषकहरुलाई सहज र शुलभ मुल्यमा तरकारी तथा फलफुलका बेर्नाहरु उपलब्ध गराईने छ र च्याउ खेती तथा मौरीपालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

- कृषि उपजको न्यूनतम समर्थन मुल्य निर्धारण गरी उत्पादित वस्तुको बजार क्षेत्र पहिचान गरिनेछ र कृषि संकलन केन्द्र स्थापना तथा साप्ताहिक हाटबजारको लागि पहल गरिनेछ ।
- स्थानीय उत्पादनले नै पुग्ने बनाउन तरकारी उत्पादनका लागि आधुनिक प्लाष्टिक टनेल मल विउ तथा आधुनिक कृषि औजार र उत्पादन सामाग्री अनुदान दिईनेछ ।
- कृषि जन्य उत्पादनको जोखिम घटाउन कृषि तथा पशु विमामा किसानहरुले बहन गर्ने प्रिमियम शुल्क नगरपालिका बाट प्रदान गरिनेछ ।
- कृषकको खेतबारीमा कृषि प्राविधिकहरु पुगि माटो परिक्षण गरिनेछ र उत्पादनको आधारमा प्रत्येक वडाका १-१ जना उत्कृष्ट कृषकलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरिनेछ ।
- बजारका छाडा कुकुर र चौपायालाई उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२. सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्र

- सहकारी संस्थाहरुको आर्थिक तथा प्रशासनिक क्षमता अभिवृद्धि गर्न कोपोमिस (COPOMIS) प्रणालीमा आबद्ध गर्नका लागि तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- कमजोर र निष्क्रिय सहकारीहरुको पुनःगठन, पुनःसंरचना वा खारेज प्रक्रियालाई अभियानको रुपमा संचालन गरिनेछ ।
- गाउँबस्तीहरुमा– वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु नभएका बस्तीहरुमा मोबाइल बैंकिङ, शाखारहित बैंकिङ वा सहकारी शाखा स्थापनाका लागि सहजीकरण गरिनेछ ।
- दलित, महिलाहरु, विपन्न र सीमान्तकृत समुदायका लागि लक्षित बचत तथा ऋण कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

३. उद्योग तथा वाणिज्य

- उद्योग तथा व्यवसायहरुलाई घुम्ती शिविर तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कृषिमा आधारित घरेलु तथा साना उद्योगका साथै लघु उद्यम सम्बन्धी विभिन्न तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरको स्रोत साधन र सीपबाट उत्पादन हुने सामग्रीहरुको बजारीकरणको लागि व्यवस्था गरिनेछ ।
- नयाँ लघु उद्यमी सृजना गर्न उद्यमशिलता विकास तालिम र उद्यमविकास तालिम लिइसकेका उद्यमीहरुको लागि सीप विकास तथा एड्भान्स तालिम सञ्चालन गरिने छ ।

४. पर्यटन

- नगरपालिकाकामा पर्यटकीय गन्तव्य स्थलको रुपमा विकास गर्नको लागि जडिबुटि, फलफूल, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा भौगोलिक दृश्यावलोकन, पदमार्ग र होमस्टे जस्ता क्षेत्र समेटेर एकीकृत पर्यटन विकास गरिनेछ ।
- नगर पालिका भ्रमण गर्ने पर्यटकहरुलाई स्थानीय परिकारको ब्राण्डको रुपमा खाना उपलब्ध गराउन सबै होटल व्यवसायी र होमस्टेलाई अनुरोध गरिनेछ ।

५. श्रम तथा रोजगारी

- राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम लाई प्रभावकारी बनाउन सामुदायिक आयोजनामा नगरपालिकाको लागत साझेदारी कायम गरिनेछ । वडा स्तरीय आयोजनामा समेत श्रम तथा रोजगार शाखा मार्फत श्रमिकको आपूर्ति गरिनेछ ।
- स्थानीय तहमा दर्ता भएका बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई न्युनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्नका लागि कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना संचालन गरी श्रममूलक योजना मार्फत समुदायको विकास संगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभूति गराइने छ र सीपमूलक कार्यक्रम संचालन गरी बेरोजगार व्यक्तिलाई स्वरोजगार बन्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- रोजगार, स्वरोजगार एवम् वैदेशिक रोजगारीमा रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र रोजगार संवाद मञ्च सञ्चालन गरिने छ ।
- औपचारिक, अनौपचारिक तथा स्वरोजगारमा रहेका व्यक्तिहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध हुन प्रत्येक वडामा समाजिक सुरक्षा कोष सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्वरोजगारमा रहेका व्यक्तिहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गर्दै लगिने छ ।
- वैदेशिक रोजगारमा जान चाहने व्यक्तिहरूको लागि श्रम स्वीकृति तथा पुनः श्रम स्वीकृतिको सहजीकरण तथा वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरूको लागि कन्सुलर सेवा उपलब्ध गरिनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१. वन तथा वातावरण

- सामुदायिक वनको संरक्षण, खालि स्थानमा वृक्षारोपण गर्ने र पानीको मुहानको आसपास जमिनमा रुख काट्ने वा अन्य गतिविधि गर्न नपाइने नीति अवलम्बन गरिने छ।

२. जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण र विपद् व्यवस्थापन

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना अनुसार विपद् पुर्व तयारी, विपद् न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापनाको कार्यलाई ब्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ।
- ढुंगा, गिट्टि र बालुवा जस्ता नदीजन्य पदार्थ र अन्य प्राकृतिक श्रोतहरूको अनाधिकृत एवं अवैज्ञानिक दोहनलाई नियन्त्रण गरिनेछ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष स्थापना गरि सो कोषबाट विपद् व्यवस्थापन, राहत पुनःस्थापना जस्ता विषयमा खर्च गर्ने गरि कोषको कार्यविधि निर्माण गरिनेछ ।
- विपद् राहत व्यवस्थापनको लागि विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी सोको कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास

१. प्रशासनिक व्यवस्थापन तथा सुशासन

- सार्वजनिक सुनुवाई तथा जनतासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीलाई जनता तथा सेवाग्राहीप्रति जवाफदेही र उत्तरदायी बनाइने छ ।
- न्यायीक सम्मेलन गर्नुका साथै न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको विषयगत ज्ञान र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।

- नगरपालिका कार्यालयको मानव संसाधन पर्याप्त नभएका क्षेत्रमा सम्बन्धित विषयका विज्ञहरूलाई सहजकर्ता वा विशेषज्ञको रूपमा प्रयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूको सीप तथा क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक तालिम, गोष्ठी तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमलाई परिणाममुखी बनाईनेछ ।
- उपभोक्ता समितिलाई तालिम संचालन गरी विकास निर्माण, प्राविधिक नापजाच, योजना संचालन कार्यान्वयन र फरफारकको विषयमा अभिमुखिकरण गरिनेछ ।
- आधारभुत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न नियमित रूपमा बजार अनुगमन गर्ने र यस्तो अनुगमनमा उपभोक्ताहरूलाई समेत संलग्न गराइनेछ ।
- संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहहरूसँग आपसी सहकार्य र समन्वयको लागि अन्तर समन्वय तथा सहकार्य नीति तर्जुमा गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारको बैदेशिक ऋण र आन्तरिक ऋण मध्ये चालु आ.व.मा विनियोजन गरेको बजेट बाहेक बाँकि ऋणको साँवा ब्याज मध्ये ढोरपाटन नगरपालिकाले आफ्नो दायित्व बोध गरी नेपाल सरकारको ऋण तिर्न सहयोग गर्नेछ । नेपाललाई ऋण बिनाको देश बनाउन "ऋण मुक्त देश" निर्माण गर्ने अभियानमा सम्पूर्ण स्थानीय सरकार (पालिका) हरू, प्रदेश सरकारहरू, प्रत्येक बैङ्कहरू, प्रत्येक निर्माण व्यवसायीहरू, प्रत्येक संस्थानहरू, प्रत्येक उद्योगहरू, प्रत्येक व्यापारिक प्रतिष्ठानहरू लगायत सबै नेपाली नागरिक र नागरिकका पेशा व्यवसायहरूलाई स्वेच्छाले "ऋण मुक्त देश" निर्माण गर्ने अभियानमा हिस्सेदारी बन्न आग्रह गरिनेछ, यस अभियानमा सहभागी बन्न ढोरपाटन नगरपालिका विनम्र अनुरोध गर्दछ । यसको लागि कार्यविधि लगायत कानून बनाई लागु गरिनेछ ।
- ढोरपाटन नगरपालिका लगायत प्रकाशित नक्साहरूमा आरक्ष भित्रको नम्बरी तथा पाँचौ नम्बरी जग्गाको नक्सा लगायत आरक्ष भित्रको भौगोलिक तथा राजनितिक नक्सा ढोरपाटन नगरपालिकाको नक्सामा समावेश नगरिएको/नराखिएको हुँदा ढोरपाटन नगरपालिकाको नक्सामा देखिने गरी आगामी आ.व.मा आरक्ष सहित सो जग्गाहरूको नक्साङ्कन सिमाङ्कन देखिने गरी नक्सा तयार गरिनेछ ।
- आरक्षमा भ्रमण गर्दा ढोरपाटन बासीलाई समेत प्रवेश शुल्क लिने गरिएकोमा ढोरपाटन नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण जनताहरूलाई निःशुल्क प्रवेश गर्न संघीय सरकारलाई अनुरोध गरी पठाइनेछ ।

२. आर्थिक प्रशासन एवं व्यवस्थापन

- आर्थिक तथा प्रशासनिक अनुशासन कायम गर्ने सम्बन्धमा बाँकीको बक्यौता, पेशकी, बेरुजु लगत विवरण अद्यावधिक गरी कडाईका साथ असुल उपर एवम् फछ्यौट गर्ने कार्य अगाडी बढाईनेछ।
- नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सम्पूर्ण सेवा र विकास निर्माणमा हुनसक्ने भ्रष्टाचार, अपारदर्शिता तथा ढिलासुस्तीमा शुन्य सहनशीलताको नीति अख्तियार गरिनेछ ।

३. राजस्व तथा आन्तरिक श्रोत परिचालन

- सम्पत्ति करको सुरुवात संगै आन्तरिक आय व्यवस्थापन, प्राकृतिक स्रोत बिक्रि सम्बन्धी रणनीति तर्जुमा गरी राजस्व परिचालनलाई थप व्यवस्थित तुल्याइनेछ।
- करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थापन सुदृढ गर्दै उत्कृष्ट करदाताहरूलाई पुरस्कृत तथा सम्मानित गर्ने नीति लिइनेछ ।
- करदाताको कर लगतलाई ब्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न, करदातालाई कर सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने प्रणाली लागु गरिनेछ ।

४. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पंजीकरण ईकाइ

- सामाजिक सुरक्षाभत्ता नयाँ पेश तथा नविकरण गर्नको लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागले बायोमेट्रिक भेरिफिकेसन अनिवार्य गरेको हुँदा बायोमेट्रिक डिभाइस (डुयल आइरिस) खरिद गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा बायोमेट्रिक डिभाइस संचालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

सूचना तथा संचार

- नगरपालिकाका विकास गतिविधि, सेवा प्रवाह र सामाजिक परिचालन लगायत नगरपालिकाबाट सम्पादन हुने कार्यहरूलाई निरन्तर रूपमा कार्यालयको आधिकारिक facebook page र website मार्फत प्रकाशनको कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- स्थानीय संचार माध्यमको सवलीकरण संचारकर्मीहरूको क्षमता विकासको लागि सहयोग गरिनेछ ।
- सबै सरकारी सेवा, प्रक्रिया, तथा डाटा व्यवस्थापन प्रणालीलाई डिजिटल माध्यममा रुपान्तरण गरिनेछ साथै सबै नागरिकलाई सूचना तथा प्रविधिको पहुँच उपलब्ध गराइनेछ ।
- नगरपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहको विषयमा पकेट बडापत्र प्रत्येक नागरिकको घरघरमा उपलब्ध गराउने र पालिकाका सबै वडा, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय लगायतका सबै सरकारी निकायमा ई-हाजिर, सि.सि. क्यामेरा जडान गरि त्यसको नियन्त्रण सुपरिवेक्षण गर्न पालिकामा डिस्प्ले हुने व्यवस्था मिलाइनेछ र सरकारी कामकाजको पारदर्शिता सुनिश्चित गर्न ई-गभर्नेन्स प्रणालीको विकास गरिनेछ ।

नगर सभामा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रमले निर्दिष्ट गरेका योजनाहरू कार्यान्वयन भई स्थानीय अर्थतन्त्रमा वृद्धि हुनुको साथै आत्मनिर्भर, समृद्ध, सुखि र सुशासनयुक्त नगरपालिका निर्माण हुने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा, प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न सहयोग गर्ने का.वा. नगर प्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सम्पूर्ण वडाका वडाअध्यक्षहरू, कार्यपालिका तथा वडा सदस्यहरू, सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरू, निवर्तमान जनप्रतिनिधिहरू, राजनैतिक दलका पदाधिकारीहरू, शिक्षक, पत्रकार, विभिन्न सङ्घसंस्थाका प्रतिनिधि, देश-विदेशमा रहनुभएका दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू लगायत सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद !!!

प्रमाणिकरण मिति : २०८२।०३।१०

धन बहादुर कायत
सभाध्यक्ष